

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 373/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 9925/2012 a sp. zn. Rvp 9926/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v bližšie neoznačených konaniach a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 9925/2012 a sp. zn. Rvp 9926/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 9925/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. júla 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 9925/2012 a sp. zn. Rvp 9926/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v bližšie neoznačených konaniach (u súdneho exekútora boli veci vedené pod sp. zn. EX 7774/2011 a sp. zn. EX 2450/2009, pozn.).

Sťažovateľka v predmetných veciach osobitne podanými návrhmi požiadala súdneho exekútora o vykonanie exekúcie. Súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií. Okresný súd tieto žiadosti prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti rozhodnúť o nich v rámci priznanej právomoci v zákonom ustanovených lehotách.

Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií dosiaľ nerozhodol napriek tomu, že tieto veci nevykazujú prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadujú takú spoluprácu okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť jeho posúdenie, resp. rozhodnutie v týchto veciach. Sťažovateľka uvádza, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené ani spisové značky, pod ktorými sa napádané exekučné konania vedú, preto ich identifikovala len pomocou označenia účastníkov a údajov, ktoré sú jej známe.

Vzhľadom na neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu sťažovateľka podala 9. mája 2012 v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi okresného súdu sťažnosti na prieťahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach. Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že na tieto svoje sťažnosti nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaniach (bližšie neoznačených) boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľke bol okresný súd zaviazaný zaplatiť finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

V danom prípade sa sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 9925/2012 a sp. zn. Rvp 9926/2012 týkajú tých istých účastníkov konania (sťažovateľka a okresný súd) a navyše z hľadiska právnej argumentácie použitej v nich sťažovateľkou, ako aj z hľadiska právneho problému, ku ktorému bude potrebné zo strany ústavného súdu prijať meritórny záver, sú takmer identické.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol o spojení sťažností na spoločné konanie podľa § 112 ods. 1 OSP v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

2. K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv postupom okresného súdu v bližšie neoznačených konaniach

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom..., ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Citované ustanovenia § 20 ods. 1 až 3 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahujú aj na sťažnosti podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný pritom návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu (ktorý koncipoval samotný návrh, pozn.) v texte sťažností ani v ich petite neuviedla spisové značky, pod ktorými sú ňou namietané konania pred okresným súdom vedené, a ani ústavnému súdu s návrhmi nedoručila relevantné

(k návrhom sa vzťahujúce) písomné podklady, hoci napr. na prvom liste každého návrhu uvádza, že tvoria jeho prílohu (s označením „*listiny podľa textu*“, pozn.).

Ústavný súd zdôrazňuje, že právny inštitút predbežného prerokovania návrhu (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a s ním spojené náležitosti, ktoré musí každý návrh obsahovať, nie je samoučelný, pretože týmto postupom sa skúmajú podmienky konania a bez ich splnenia nie je ústavný súd oprávnený vo veci konať.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd uvádza, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosti vykazujú také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nemožno preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Na uvedenom nič nemení ani sťažovateľkino tvrdenie, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené spisové značky konaní, pod ktorými sa jej exekučné konania vedú. Sťažovateľka totiž žiadnym dôkazom nepreukázala, že by tieto údaje žiadala oznámiť a že by jej ich okresný súd odmietol sprístupniť. Na základe uvedených skutočností ústavný

súd zastáva názor, že sú splnené predpoklady na odmietnutie označených sťažností sťažovateľky z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, poukazujúc pritom aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, ktorými už odmietol z obdobných dôvodov v zásade identické sťažnosti sťažovateľky (pozri napr. uznesenia vo veciach vedených pod sp. zn. I. ÚS 283/2012, sp. zn. I. ÚS 284/2012, sp. zn. I. ÚS 306/2012, sp. zn. III. ÚS 263/2012, sp. zn. III. ÚS 275/2012 a sp. zn. III. ÚS 282/2012).

Ústavný súd tiež pripomína, že v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona o súdoch. Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Sťažovateľka túto skutočnosť hodnoverným spôsobom nepreukázala. Uvedené nedostatky zakladajú dôvod na odmietnutie jej sťažností podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu v pomerne krátkom čase pred doručením sťažností ústavnému súdu (ani dva mesiace) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05, I. ÚS 233/08). Z uvedených dôvodov ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľka sa domáha ochrany svojich práv v napadnutých konaniach prostredníctvom sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predčasne, čo zakladá dôvod na odmietnutie jej sťažností z dôvodu neprípustnosti.

Napokon ústavný súd pripomína, že pokiaľ ide o námietku riadneho nevybavenia sťažností sťažovateľky na priet'ahy v konaní predsedom okresného súdu, sťažovateľka mohla podať sťažnosť podľa § 63 a nasl. zákona o súdoch aj predsedovi nadriadeného krajského súdu, aby vo veci urobil nápravu, čo však z jej sťažností nevyplýva.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ako aj z dôvodu neprípustnosti.

Rozhodovaním o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky sa už ústavný súd nezaoberal, pretože vzhľadom na opísané okolnosti prípadu a ustálené právne závery rozhodovanie o nich sa stalo bezpredmetným.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2012